

Advies van 18 januari 2013

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. C.E.J.M. Heerkens Thijssen, advocaat te
Amsterdam,

tegen:

wijlen [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de provincie St.-Clemens van de
redemptoristen.

1. De procedure

1.1. Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 27 juli 2012. Op 2 oktober 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van drs. [naam] C.Ss.R., lid van het provinciaal bestuur van de provincie St.-Clemens van de redemptoristen.

1.2. Op 19 december 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenoot de heer [naam]. Klager heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Heerkens Thijssen voornoemd.

Namens de Congregatie zijn verschenen de heer [naam] voornoemd alsmede dr. [naam], beleidsmedewerker van de Congregatie.

2. De klacht

2.1. Klager diende in [jaar/jaar], hij was toen acht of negen jaar oud, als misdienaar bij de diensten die werden gehouden in retraitshuis [naam]” in [plaats]. Aangeklaagde was directeur van het retraitshuis.

Klager is gedurende een periode van ongeveer half jaar door aangeklaagde misbruikt. Het begon ermee dat aangeklaagde klager op schoot trok. Klager voelde zich daar erg ongemakkelijk bij. De intimiteiten gingen daarna bij volgende gelegenheden steeds verder. Aangeklaagde ging met zijn hand in de korte broek van klageren betastte diens geslachtsdelen. Ook heeft aangeklaagde zijn vinger of vingers in de anus van klager geduwd. Aangeklaagde heeft ook gemasturbeerd in het bijzijn van klager. Het misbruik gebeurde in het kantoor van aangeklaagde in het retraitshuis. Klager is tenminste 20 tot 25 keer misbruikt door aangeklaagde.

Klager kon met zijn ouders niet over het misbruik praten. De vader van klager was erg streng voor hem. Mede daardoor zocht klager de schuld van het misbruik bij zichzelf. Hij schaamde zich ervoor.

2.2. Het misbruik heeft een grote negatieve invloed gehad op het leven van klager. Klager kon het misbruik in eerste instantie verdringen. Hij bouwde een muur om zichzelf heen, werd een 'loner'. Klager krabde in zijn puberteit zijn onderlichaam tot bloedens toe. Ook heeft hij een zelfmoordpoging gedaan.

Klager ging naar de hogere hotelschool. In die tijd bloeide hij op. Hij heeft echter door faalangst lang onder zijn niveau gewerkt. Op enig moment kreeg hij echter toch een leidinggevende functie bij hotel [naam] en restaurant [naam] in [plaats]. Hij heeft daar de verlieslijdende afdeling banquetting tot een succes gemaakt. Klager heeft daarvoor heel hard gewerkt. Het mondde uit in een burn-out. Klager werd afgekeurd en raakte in een diepe depressie.

Mede door therapie is klager er bovenop gekomen. Hij is nu werkzaam in de crisishulp voor dak- en thuislozen. Daarin vindt hij veel voldoening. Klager meent echter dat hij een hele andere carrière had kunnen hebben indien het misbruik niet was gebeurd. Klager heeft pas op zijn 46ste een vaste relatie gekregen. Daarin is hij nu gelukkig.

2.3. Klager wil erkenning, genoegdoening en een compensatie.

3. De reactie op de klacht

3.1. Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De heer [naam] heeft in zijn reactie gesteld dat het misbruik door aangeklaagde is gepleegd in zijn hoedanigheid van directeur van het retraitshuis. De heer [naam] erkent dat daarom de Congregatie als kerkelijk gezag geldt.

3.2. Inhoudelijk stelt de heer [naam] dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. De heer [naam] is van mening dat de klacht, mede gelet op het aanwezige steunbewijs, geloofwaardig is.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de hiervoor genoemde Procedure. Volgens artikel 1.3. van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen:

fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Er zijn meer dan vijftig jaar verstreken sinds de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie acht aannemelijk dat klager twintig tot vijfentwintig keer is misbruikt door aangeklaagde, waarbij het misbruik in ernst toenam. De geslachtsdelen van klager zijn door aangeklaagde betast en aangeklaagde heeft gemasturbeerd in het bijzijn van klager. Aangeklaagde heeft ook een aantal keren één of meer vingers in de anus van klager geduwd.

4.4. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld. Daarnaast zijn er twee adviezen tot het gegrond verklaren van klachten tegen aangeklaagde (zaaknummers 2011T321 en 2012T769). Voorts is er een vonnis van de arrondissementsrechtbank in [plaats] van [datum] waaruit volgt dat aangeklaagde is veroordeeld voor het plegen van ontucht met drie jongens.

4.5. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas acht jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een persoon die hij moest kunnen vertrouwen. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen.

4.6. Over het verzoek van klager om een financiële vergoeding kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

4.7. Omdat het misbruik door aangeklaagde is gepleegd in zijn hoedanigheid van directeur van het retraitehuis, wordt dit advies uitgebracht aan de Overste van de Congregatie van de redemptoristen. Zoals hiervoor vermeld heeft de Congregatie erkend in deze de kerkelijke gezagsdrager te zijn.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie, pater provinciaal [naam] C.Ss.R., de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 18 januari 2013 door mr. M.D.J. van Reenen-Stroebel, voorzitter, prof. dr. H.B.M. van de Wiel en W.A.M.C. Mol, leden, bijgestaan door mr. M.J.C. van Leeuwen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de pater provinciaal en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de pater provinciaal binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de pater provinciaal daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de pater provinciaal.